

УДК 327.7
DOI: 10.46493/2663-2675.31(5).2021.44-51

Вей Лу*

Шаньсїський університет
030006, Вученгська дорога, 92, Тайюань, Шаньсі, Китай

Порівняльний аналіз заснування китайських та американських аналітичних центрів

Анотація. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю проведення порівняльного аналізу заснування аналітичних центрів у Сполучених Штатах Америки та Китайській Народній Республіці. У зв'язку з цим, дана стаття спрямована на виявлення основних факторів впливу на якість роботи аналітичних центрів, розкриття універсальних методів модернізації та контролю якості діяльності аналітичних центрів в усьому світі, опис головних аспектів заснування аналітичних центрів, спрогнозувати та обґрунтувати можливі наслідки діяльності аналітичних центрів у парадигмі різних політичних режимів для локальних політичних систем, громадян країни та міжнародного суспільства в цілому. Провідним методом у даному дослідженні є системний аналіз, який було застосовано з метою здійснення порівняльного аналізу заснування китайських та американських аналітичних центрів. Також у процесі написання цієї статті були використані такі методи дослідження, як: метод логічного аналізу, порівняльний метод, методи синтезу і дедукції, метод класифікації. У статті представлені результати проведеного аналізу, розкриті основні фактори впливу на якість роботи аналітичних центрів, виявлені універсальні методи модернізації та контролю якості діяльності аналітичних центрів в усьому світі, описано головні аспекти заснування аналітичних центрів, було спрогнозовано та обґрунтовано можливі наслідки діяльності аналітичних центрів у парадигмі різних політичних режимів для локальних політичних систем, громадян країни та міжнародного суспільства в цілому; результати представлені у виді таблиць і рисунків. Матеріали статті становлять практичну цінність для викладачів і студентів вищих навчальних закладів у галузі соціології та аналітики та політичних діячів

Ключові слова: якість політичного моніторингу, політичні системи, модернізація, міжнародне суспільство, освітні системи

Вступ

Аналітичний центр – глобальне явище сучасного світу; це галузь, що продовжує розвиватися і здійснювати все більший вплив. Вплив аналітичних центрів часом навіть виходить за межі національних кордонів [1]. В усьому світі з понад 6300 аналітичних центрів, що існували в 2009 році, більше половини було створено після 1989 року. Міжнародна фінансова підтримка створення аналітичних центрів суттєво сприяла цьому збільшенню. Інститути аналітичних центрів відрізняються між собою за своїм ідеологічним підходом, джерелами фінансування, темами чи сферами, якими вони займаються, а також користувачами їхніх послуг. Інститути аналітичних центрів, як правило, змагаються за вплив на політику, бізнес, науку, ЗМІ та суспільство. Переважна кількість аналітичних центрів займається вивченням політичних тем, соціальної політики, сфери економіки та бізнесу, інтеграції тощо. Зростає кількість аналітичних центрів при інститутах, присвячених соціальним і екологічним проблемам [2]. Аналітичні центри навряд чи можна визначити універсально, але їх можна описати, використовуючи різні параметри. Відсутність чіткої категоризації, мабуть, є причиною такої великої плутанини, безладу

чи незнання щодо цього питання. Аналітичні центри, тобто науково-дослідні інститути, є незрозумілими об'єктами з трьох різних причин. Ці установи значною мірою відсутні у базових підручниках з політології та соціології, що робить їх невидимими для студентів, які вивчають ці предмети; стипендія, орієнтована конкретно на аналітичні центри, майже виключно вивчає ці інституції в англофонському світі, ігноруючи інші знання про аналітичні центри в різних частинах земної кулі; і нарешті, повсякденні дії аналітичних центрів часто проводяться за лаштунками, ховаючись від очей громадськості. У той же час аналітичні центри існують майже в усіх країнах світу, здійснюючи вплив на політику через політичні поради та формування громадської думки. Організаційна форма аналітичних центрів також дещо незрозуміла, що може бути ґносеологічним поясненням їх неясності. Аналітичні центри нагадують багато інших установ і виконують функції, характерні для таких різноманітних суб'єктів, як ЗМІ, університети та організації громадянського суспільства. У сукупності ці особливості роблять аналітичні центри вкрай цікавими та складними для вивчення [3].

Стаття надійшла: 29.08.2021, Доопрацьовано: 25.09.2021, Схвалено до друку: 22.10.2021

Рекомендоване цитування:

Лу В. Порівняльний аналіз заснування китайських та американських аналітичних центрів. *Зовнішні справи*. 2021. Т. 31, № 5. С. 44–51.

*Відповідальний автор

Нині вища освіта схиляється до трансдисциплінарності. Це включає інформаційну науку, оскільки її сучасне бачення передбачає динамічні взаємозв'язки з різними галузями, такими як: генерування знань, нові дослідницькі моделі та вимірювання якості наукової інформації. Ці сфери також пов'язані з освітою та управлінням навчальними закладами; це породжує гостру потребу в еволюції до нових тенденцій управління та перевищенні традиційних зразків. Як правило, освітні системи слідує парадигмі макросоціального навчання з метою досягнення егалітарних і всеохоплюючих мас, незалежно від соціальних, економічних, інтелектуальних чи ідеологічних умов індивіда. Вони також пропонують застосовувати когнітивні та функціональні моделі для суспільства загалом, хоча такі пропозиції можуть протиставити пошуку трансдисциплінарності. Через свої характеристики академічні та дослідницькі аналітичні центри створюють напругу між елітами та ідеями плюралізму, оскільки вони можуть представляти опозицію традиційним підходам до освіти; особливо ті, що пов'язані з фінансовим, людським, інформаційним і деякими іншими аспектами знань їхньої діяльності [4]. Процес виробництва знань передбачає ведення переговорів між кількома соціальними світами, завдяки чому діячі беруть участь у позиціонуванні та репозиціонуванні, щоб розташувати свою інтелектуальну працю та отримати ресурси. Індивідуальні та інституційні суб'єкти ведуть переговори та розміщують свою інтелектуальну практику з метою отримання капіталу з ряду відповідних галузей. Ідентичність будується в реляційному відношенні шляхом порівняння та зіставлення в обмеженому просторі міжнародного розвитку [5].

Матеріали та методи

Першочерговим методом у даному дослідженні є системний аналіз, який можна застосовувати з метою здійснення порівняльного аналізу заснування китайських та американських аналітичних центрів. Також у процесі написання цієї статті були використані такі методи дослідження, як: метод логічного аналізу, порівняльний метод, методи синтезу і дедукції, метод класифікації. Системний аналіз був використаний для детального розгляду об'єкта дослідження як системи з безліччю взаємопов'язаних і взаємодіючих елементів. Результат системного аналізу в даному дослідженні був представлений у вигляді виділених універсальних характеристик аналітичних центрів. Метод логічного аналізу використовується для відтворення розвитку складної системи або об'єкта засобами теоретичного аналізу. Був використаний для більш глибокого розуміння суті аналітичних центрів, процесу їх становлення і розвитку. Порівняльний метод є методом, за допомогою якого два або більше об'єкта зіставляються між собою. Об'єктами порівняння можуть бути явища, ідеї і результати досліджень, за допомогою порівняльного методу в досліджуваних об'єктах виділяють спільне та відмінне з метою подальшої класифікації та типології. У даній роботі порівняльний метод був використаний для зіставлення китайської та американської моделей керування та функціонування аналітичних центрів з метою виявити

найбільш ефективну. Метод синтезу є способом збору цілого з функціональних частин, дозволяючи отримати уявлення про зв'язки між складовими предмета вивчення. Метод синтезу був використаний щоб упорядкувати інформацію про вплив різних ідеологій державної політики на роботу та результати досліджень аналітичних центрів.

Метод дедукції був застосований для опису методів формування і розвитку аналітичних центрів у Сполучених Штатах Америки та Китайській Народній Республіці. У даній роботі метод класифікації був використаний для виділення аналітичних центрів у категорії за типом правління та фінансування, а також типом їхньої діяльності. У роботі було виявлено теоретичні та практичні параметри оцінювання якості роботи аналітичних центрів у Сполучених Штатах Америки та Китайській Народній Республіці, а також складові забезпечення належних кількості та якості аналітичних центрів у всьому світі.

Результати та обговорення

Аналітичні центри поза межами ліберальних демократій мають відмінні риси, які виходять за рамки характеристик оригінальної концепції, що склалася в контексті США [6]. Характеристики аналітичних центрів:

- це структури, схильні до постійності та безперервності, вони не є спеціальними комітетами;
- вони походять від різноманітних ініціатив, таких як приватні особи, інтелектуальні та політичні групи, приватні чи державні організації;
- це в основному некомерційні організації, хоча це не виключає практик збору коштів для забезпечення їх діяльності;
- вони спеціалізуються на державній політиці, соціології, економіці, праві та міжнародних відносинах (більшість наукової літератури про аналітичні центри орієнтується на цей тип);
- вони наголошують на створенні, розповсюдженні та отриманні знань;
- їх інтегрують інтелектуали та аналітики, які вивчають ідеї, проекти та ініціативи (загалом громадські);
- вони генерують пропозиції, що впливають на владу держави та стратегії громадської думки;

Зі стрімким зростанням Китаю як регіональної та глобальної держави, аналітичні центри в Китаї приділяють все більшу увагу політиці та науці, головним чином завдяки досягненням академічної науки та політиці обробки персональних даних. Останнім часом співпраця між ЗМІ та аналітичними центрами стає дедалі тіснішою. Традиційна китайська конфуціанська культура та «бюрократично орієнтована традиція» відіграють значну роль у політичній поведінці аналітичних центрів. Це змушує аналітичні центри відігравати роль адвоката уряду. Незважаючи на те, що соціальні медіа певною мірою лібералізують стиль роботи аналітичних центрів Китаю, використання соціальними мережами аналітичних центрів все ще відповідає традиційній логіці засобів масової інформації для виконання дій з ціллю сприяння інтересам уряду [7]. Аналітичні центри, як незалежні некомерційні організації,

мають власні канали комунікації (веб-сайти, блоги, конференції, публікації тощо). Приблизно 75–85 % бюджету китайських аналітичних центрів надходить від уряду Китаю. Базове групування аналітичних центрів можна провести таким чином:

- незалежні аналітичні центри, створені на базі інститутів громадянського суспільства як некомерційні установи;
- аналітичні центри, створені для досліджень політики, пов'язані з університетами;
- аналітичні центри, організовані / спонсоровані урядами / державами;
- аналітичні центри, створені (тобто керовані) компаніями тощо.

Для того, щоб ближче поглянути на пріоритети в діяльності різних аналітичних центрів, їх можна класифікувати таким чином:

- за розмірами: на великі та універсальні, великі та спеціалізовані та малі;
- за засновниками: приватні особи, компанії, приватні фонди, ендаументи, уряди, державні фонди тощо;

– відповідно до моделі їх функціонування: наявності договірних відносин із засновником, консультативної ролі, проведення незалежних досліджень, лобіювання тощо;

– відповідно до періоду участі у дослідженні: довгостроковий або короткостроковий термін (наприклад, у випадку виборчих кампаній);

– відповідно до офіційних відносин з політичним істеблішментом та / або партіями та коаліціями у своїй країні тощо.

Китайські аналітичні центри показали кращі результати в 2018 році, згідно з нещодавною міжнародною доповіддю, серед 100 найкращих у світі (табл. 1). Звіт про глобальний індекс «Go To Think Tank» за 2018 рік був опублікований Програмою аналітичних центрів та громадянського суспільства в Інституті Лодера Університету Пенсільванії у понад 100 містах світу. Сполучені Штати мають більше аналітичних центрів, ніж будь-яка інша країна – 1 871, за ними слідує Індія – 509 і Китай – 507 (табл. 2).

Таблиця 1. Кількість започаткованих у 2015–2018 роках аналітичних центрів у Китайській Народній Республіці

Рік	Кількість	Сфера діяльності
2015	5	Дослідницька, соціальна, університетська
2016	7	Державна, медійна, соціальна, університетська
2017	5	Державна, соціальна, університетська
2018	7	Медійна, аналітична, федеральна, університетська

Таблиця 2. Країни з найбільшою кількістю аналітичних центрів

Місце	Країна	Кількість
1	США	1871
2	Індія	509
3	Китай	507
4	Великобританія	321
5	Аргентина	227
6	Німеччина	218
7	Росія	215
8	Франція	203
9	Японія	128
10	Італія	114

Американські аналітичні центри зайняли п'ять з 10 найкращих позицій, а Інститут Брукінгса посів перше місце, а Фонд Карнегі за міжнародний мир – третє. Китайський інститут сучасних міжнародних відносин на 30-му місці здобув найвищий рейтинг серед аналітичних центрів Китаю. Китайська академія соціальних наук стала 39-ю, тоді як Китайський інститут міжнародних досліджень – 51-м. Інші аналітичні центри Китаю, які потрапили до першої сотні, – це Центр досліджень розвитку Державної ради на 60-му місці, Інститут міжнародних та стратегічних досліджень Пекінського університету на 81-му, Центр Китаю та глобалізації на 94-му та Шанхайський інститут міжнародних досліджень на

96-ій позиції. Згідно з доповіддю, китайські аналітичні центри також було відзначено в різних категоріях, таких як «Найкращі аналітичні центри з питань зовнішньої політики та міжнародних відносин», «Найкращі аналітичні центри з питань міжнародної економічної політики» та «Найкращі аналітичні центри з питань довкілля».

Водночас цей звіт виявив прогалини у деяких сферах і відповідно запропонував вдосконалити аналітичні центри у таких галузях, як управлінські навички, програми стратегічного спілкування, стратегії збору коштів та аналіз великих даних [8]. Нещодавня низка скандалів, пов'язаних з вищими посадовими особами

Європейського Союзу (ЄС), знову викликала дискусію щодо «поворотних дверей» ЄС, що означає перехід політиків або державних службовців з державних служб на лобістські роботи і навпаки. Такі переходи створюють безліч потенційних і фактичних конфліктів інтересів, таких як ризик того, що колишні чиновники використовуватимуть свої інсайдерські ноу-хау, привілейовану контактну мережу та репутацію таким чином, що впливатимуть на формування політики ЄС і які можуть надмірно приносити користь приватним інтересам [9]. Поворотні двері завжди розглядалися як важливий чинник процвітання американських аналітичних центрів. Зараз це стало переважаючою стратегією найму для глобальних аналітичних центрів. Зокрема, китайський уряд і наукові кола приймають механізм поворотних дверей для розвитку китайських аналітичних центрів. Тим не менше, жодного систематичного емпіричного дослідження не проводилось, щоб оцінити точний вплив оберткових дверей на китайські аналітичні центри. Емпіричні висновки показують, що досвід розвитку американських аналітичних центрів може бути не таким ефективним, якщо його застосовувати щодо інших країн з різними режимами знань [10].

Аналітичні центри – це установи, які проводять дослідження, аналіз і практичну діяльність у сфері державної політики. Їх продукція може включати публікації в друкованих виданнях, звіти, публікації в блогах і журнали. Вони можуть бути незалежними або пов'язаними з іншими організаціями. Більшість з них є некомерційними, але деякі фінансуються урядами, адвокатськими групами або корпораціями і можуть отримувати дохід від консультацій або дослідницької роботи, пов'язаної з їхніми проєктами. Вони можуть бути позапартійними або партійними, тому необхідно звертати увагу на цілі організації, використовуючи інформацію, яку вони генерують [11]. Той факт, що не всі аналітичні центри однакові, має основне значення, а саме те, що вони мають різні цілі, виконують різні ролі та ставлять перед собою різні завдання. Під аналітичними центрами зазвичай розуміють установи, що претендують на автономію, основною метою яких є вплив на формування політики на основі проведеного ними соціального аналізу. Вивчаючи дифузії організаційної форми аналітичних центрів щодо нових контекстів, недостатньо підтримувати перспективу «відправника» (формулювання інституційних характеристик аналітичних центрів у контексті, в якому вони виникли вперше). Необхідно доповнити або навіть змінити цю перспективу, також беручи до уваги перспективу «одержувача». Іншими словами, ідеї та інституційні схеми, що циркулюють у міжнародному масштабі, завжди інтерпретуються та перекладаються у місцевому контексті «прийому», який копродукує, переформулює та коригує план [12]. Розглядаючи аналітичні центри як організації, що діють у багатьох сферах, можна порівняти рівні європеїзації політичних вимог, подані аналітичними центрами, з іншими суб'єктами. Набір даних, зібраних вченими М. Класковою та О. Цісар [13], включає 2374 політичні претензії, висловлені в ефірі суспільного телебачення в період з квітня 2015 року по березень 2016 року. За

їхніми кількісними даними, чеські аналітичні центри обирали дискурсивну стратегію європеїзації частіше, ніж будь-який інший представник. Таким чином, аналітичні центри мають потенціал для підтримки європеїзації національних суспільних сфер. Однак їхня представленість висвітлення у ЗМІ є відносно низькою. Також результати вчених демонструють, що аналітичні центри варто розглядати як організації *sui generis* (лат. *єдиний у своєму роді, унікальний*) оскільки їхня стратегія в публічній сфері відхиляється від стратегії інших організацій громадянського суспільства. Аналітичні центри у такий спосіб європеїзували висунення претензій.

Аналітичні центри вже багато років користуються певною популярністю як предмет дослідження, особливо в період 1990-х і 2000-х. Паралельно з цим, кількість аналітичних центрів зросла у всьому світі. Академічний інтерес здебільшого зосереджувався на аналітичних центрах в англослов'янському світі. Вони все частіше аналізуються як наднаціональні агенти в процесі транснаціоналізації аналізу політики та (соціальної) наукової експертизи. З 1990-х років все більше досліджень присвячується розвитку аналітичних центрів у Центрально-Східній Європі, Азії та країнах, що розвиваються. До цього часу дослідження з порівняльною перспективою в основному використовували США як орієнтир, за деякими винятками. Якщо розглядати континентальну Європу, знаходимо в основному дослідження, які аналізують аналітичні центри в їх національному контексті. Незважаючи на те, що існує значна кількість літератури про аналітичні центри та їх роль для зміни політики та наступності, дискусія щодо визначення того, що насправді представляє собою аналітичний центр, як він робить те, що робить, і яка його роль, доволі невизначена. Більшість досліджень спираються на визначення та типології, розроблені у 1980-х та 1990-х. Однак зміна характеру політичних рад вимагає повторного аналізу феномена аналітичних центрів: все більше різноманітних організацій пропонують створення рад з питань зовнішньої політики, і, зокрема, межі між аналітичними центрами, інститутами та управлінськими консультаціями стають дедалі розмитішими – якщо, справді, вони коли-небудь були такими чіткими астипологиями та самоописаними організаціями, здається, вони вже такими не є. Такі організації, як неурядові «дорадчі організації з питань альтернативної політики», можливо, виконують подібні функції в конкурентному «польовому просторі», хоча вони різняться щодо своєї організаційної структури та способів фінансування. Більшість літератури щодо аналітичних центрів поєднує їх функції з організаційною формою і тим самим обмежує власні можливості оцінити плюралізацію організаційного прояву аналітичних центрів. По-друге, хоча література, яка аналізувала британські та американські аналітичні центри «нових правих» як актуальні для переходу парадигми 1970-х від кейнсіанства до «неолібералізму», часто сприймала критичну перспективу щодо них, більшість останніх досліджень з питань аналізу аналітичних центрів характеризується підходом, який описується як «вузький плюралістичний запис великої кількості приватних, напівдержавних і державних

інститутів виробництва знань та ідеології». Такий підхід часто має мало критичного значення щодо ролі аналітичних центрів у сучасному суспільстві [14].

Оскільки університетський аналітичний центр став головною частиною китайської системи аналітичних центрів, розширення сфери досліджень, спрямованих на обслуговування громадськості, набувало все більшої важливості. Трансформація університетського аналітичного центру у громадський аналітичний центр полягала у посиленні соціальної відповідальності, поліпшенні якості досліджень, зміцненні побудови каналів перетворення досягнень та зосередженні уваги на публічності [15]. Незважаючи на різницю в ідеях та цінностях між аналітичними центрами та владою держав, аналітичні центри поділяють думку про те, що вони є місцями, де неоліберальна влада може бути відтворена за допомогою міграційної технології управління, яка взаємодіє з розташованими наборами елементів та історичними кон'юнктурами. Наслідки цього явища проявляються у створенні ринку експертних знань, відкритого аналітичними центрами, звільненого від державної бюрократії та підкріпленого логікою конкуренції, що підтримується мережами, що стирають межі між державними та приватними установами [16]. Більшість досліджень в академічних закладах вимагають великих обсягів даних і базуються на статистичних моделях, які часто важко та трудомістко розуміються урядами та підприємствами. Тут з'являється роль аналітичних центрів, які слугують з'єднувачами знань – перекладаючи академічні дослідження в зручну для користувачів інформацію для обґрунтованого формування політики. Посилення науково-скептичних рухів за кілька років до пандемії COVID-19 та їх посилення під час пандемії роблять дедалі більший тиск на глобальні аналітичні центри. Популістські режими в багатьох регіонах світу скорочують фінансові ресурси для аналітичних центрів, тим самим скорочуючи простір для незалежного аналізу. Пандемія COVID-19 спричинила безліч криз, включаючи масштабні соціальні, економічні, медичні та життєві проблеми. Безпрецедентний економічний крах, переривання економічної діяльності у всіх секторах бізнесу та величезне навантаження на сектор охорони здоров'я змусили уряди шукати нові шляхи і намагатися знайти відповідні політичні відповіді, щоб мінімізувати наслідки пандемії. Пандемія ще більше підкреслила проблеми, з якими стикаються аналітичні центри. Однією з перших реакцій аналітичних центрів з самого початку стало впровадження нових технологій та швидкий перехід до режиму роботи в Інтернеті. Аналітичні центри організували десятки веб-семінарів щодо найважливіших викликів пандемії для сприяння урядам та впливу та формування громадської думки у своїх країнах. Такі семінари охоплювали широкий спектр тем, включаючи дослідження та аналіз впливу COVID-19 [17].

Очікується, що аналітичний центр, пов'язаний з урядом, надасть уряду інформацію, необхідну тому для участі у розробці політики, що ґрунтується на фактичних даних, або для оцінки того, чи і в якій мірі політика успішно реалізується, або для легітимізації уряду та

його вибору. Однак, від університетського аналітичного центру можна очікувати проведення найсучасніших досліджень з цікавих тем на відміну від урядового аналітичного центру. Отже, результати роботи одного типу аналітичних центрів можуть бути не порівнянними з результатами роботи аналітичного центру іншого типу. Публікація методологічно вишуканих статей у журналах може бути не найважливішим пріоритетом для аналітичного центру, пов'язаного з урядом, але може бути життєво важливим для аналітичного центру, пов'язаного з університетом. Цей момент має два наслідки. По-перше, це пояснює, чому рейтинг аналітичного центру не є виключно функцією результатів його досліджень. Інститут Брукінгса очолює рейтинг глобальних аналітичних центрів 2018 року, але з точки зору публікацій він, за даними IDEAS-RePEc (Research Papers in Economics), є шостим. Bruegel є четвертим найкращим аналітичним центром за рейтингом Глобального аналітичного центру 2018 року, однак згідно з рейтингами, сформованими IDEAS-RePEc, це лише 21-е місце за результатами досліджень. По-друге, це нагадує, що найбільш вдалий спосіб оцінки діяльності аналітичного центру полягає у оцінці того, наскільки він здатний, і чи здатний взагалі досягти цілей та забезпечити результати, для яких він був розроблений для надання зацікавленим сторонам [18].

Те, звідки фінансуються аналітичні центри – досить важливе питання не лише для громадянського суспільства, але і для політичних діячів. Благодійний статус аналітичних центрів означає, що вони не повинні заявляти про свої окремі джерела фінансування. Однак уряд має спонукати всі аналітичні центри опубліковувати список своїх донорів; а медіа-організації, повинні зобов'язати їх розкривати джерела фінансування перед тим, як вони зможуть взяти участь у публічних дебатах. Без цього необхідного контролю та розкриття інформації громадськість не може оцінити, наскільки стійкими є їхні вимоги про академічну незалежність [19]. Зараз існує відповідність між ідеями, темами, формами та рамками освітньої реформи, оприлюдненої урядом Китаю протягом останніх років, що з'явилися в результаті дослідження освітньої політики, але досі немає чіткого розмежування того, що робить освітню політику ефективною в дослідницькому плані; не сформовано жодної стабільної академічної спільноти, яка могла б спільно прагнути до заснування дисциплінарної парадигми, раціональної організації академічних ідей, створення та передачі теоретичної бази наступному поколінню [20].

Науковці Р. Луптон і Д. Хейс [21] написали своє дослідження мотивуючись спільною стурбованістю очевидною відсутністю включення соціально критичних досліджень до освітньої політики, спрямованих на вирішення несправедливих результатів навчання. Вони усвідомили, що хоча це частково (а можливо й головним чином) політична проблема, ефективна реакція соціально критичних науковців повинна також враховувати механіку досліджень / політичних відносин. Науковій спільноті слід розуміти, хто ще бере участь у конкурсі на ідеї, як і чому вони використовують дослідження, і як їх практика сприяє та зміцнює деякі типи

знань та деякі повідомлення, тоді як інші виключаються. Одним із прикладів є робота аналітичних центрів. Щоб отримати розуміння цих питань, дослідники створили та розглянули «профілі діяльності» двох аналітичних центрів, які діють для впливу на політику в галузі соціально-економічної нерівності та освіти. Результат аналізу вказав на деякі цікаві моменти для дослідників, що працюють у цій самій галузі: пункти про відмінності між різними аналітичними центрами та їх сильні та слабкі сторони були подібні між собою, однак оцінка політичного процесу порівняно з науковими колективами кардинально відрізнялася. У відповідь науковці стверджують, що дослідникам потрібно розвивати педагогічну, а не просто критичну настанову, і пропонувати низку потенційних стратегій, які вони могли б застосувати. Для того, щоб мати вплив, науковці повинні знаходити способи спілкування за межами своїх колег-науковців у доступних і засвоюваних формах, зберігаючи водночас ознаки надійних, рецензованих і глибоко обґрунтованих доказів, порівняно з іншими науковцями [21].

Висновки

Явище аналітичних центрів – це досить плюралістичне поняття, яке у кожному окремому випадку проявляє унікальні характеристики та може функціонувати безліччю різноманітних способів. Тим не менш, спираючись на власні отримані результати аналізу, а також велику кількість досліджень інших учених можемо дійти висновку, що регіон, країна та політичний режим у ній безпосередньо впливають на роботу аналітичних центрів. Таким чином твердження, що аналітичні центри у Сполучених Штатах Америки мають американські особливості при роботі, у той час, як аналітичні центри

у Китайській Народній Республіці мають китайські особливості у роботі є доволі обґрунтованим. Особливості функціонування аналітичних центрів у Сполучених Штатах Америки можна охарактеризувати як незалежні та ліберальні. Високий вплив демократичної влади та громадянського суспільства зробили роботу аналітичних центрів більшою мірою неупередженою та незалежною. Вплив діючої влади на результати роботи аналітичних центрів у США різко засуджується суспільством, крім того практика контролю політичними діячами доброчесності своїх колег також допомагає неупередженій та відкритій роботі аналітичних центрів. Внаслідок цього американські аналітичні центри мають змоги представляти результати своїх досліджень на широкий загаль, не боючись цензури, припинення фінансування, політичних переслідувань та інших можливих санкцій за викриття не вигідної для політичної верхівки інформації. Все це допомогло американським аналітичним центрам зайняти провідні місця у світових рейтингах аналітичних центрів не лише за кількістю, а й за якістю репрезентованих результатів досліджень.

Робота аналітичних центрів у Китайській Народній Республіці кардинально відрізняється від роботи аналітичних центрів у Сполучених Штатах Америки. В Китаї, на відміну від США, комуністичний політичний режим безпосередньо втручається в роботу аналітичних центрів, тим самим цензуруючи інформацію та результати досліджень і стримуючи ліберальні настрої науковців. Отже, тісні зв'язки з урядом породжують так звані «партійні аналітичні центри», які було створено для просування партійної ідеології в науковій масі. Зазвичай такі аналітичні центри контролюються китайським урядом завдяки державному фінансуванню та іншим методам контролю.

Список використаних джерел

- [1] Oskardottir S. Think tanks in Iceland. *Scandinavian Political Studies*. 2020. Vol. 43, No. 3. P. 207–222.
- [2] Gacesa R. Think tank. *Bankarstvo*. 2020. Vol. 49, No. 2. P. 131–142.
- [3] Jezierska K. Dangling in a vacuum: A presentation of Polish think tanks in political life. *East European Politics and Societies*. 2020. doi: 10.1177/0888325420941104.
- [4] Tarango J., Delgado R., Machin-Mastromatteo J. Latin American academic and research think tanks: Characterization of a model and its presence in the region. *Information Development*. 2019. Vol. 35, No. 1. P. 165–170.
- [5] Williams K. Strategic positioning: How policy research actors situate their intellectual labour to gain symbolic resources from multiple fields. *The Sociological Review*. 2020. Vol. 68, No. 5. P. 1070–1091.
- [6] Keudel O., Carbou O. Think tanks in a limited access order: The case of Ukraine. *East European Politics and Societies*. 2020. doi: 10.1177/0888325420937810.
- [7] Zhang D. The media and think tanks in China: The construction and propagation of a think tank. *Media Asia*. 2021. Vol. 48, No. 2. P. 123–138.
- [8] Xuan L. 7 Chinese think tanks rank in world top 100. URL: <http://www.chinadaily.com.cn/a/201901/31/WS5c52cc9ea3106c65c34e79bb.html> (accessed date: 15.01.2021).
- [9] Silva M. The European Union's revolving door problem in book lobbying in the European Union. New York: Springer International Publishing, 2019. 459 p.
- [10] Zhu X. Think tanks in politically embedded knowledge regimes: does the “revolving door” matter in China? *International Review of Administrative Sciences*. 2020. Vol. 86, No. 2. P. 295–315.
- [11] Think Tanks. URL: <https://libguides.unm.edu/c.php?g=902783&p=6508435> (accessed date: 15.01.2021).
- [12] Jezierska K., Giusti S. Introduction: Travelling from West to East: Think tank model adaptation to Central and Eastern Europe: Think tanks in Central and Eastern Europe. *East European Politics and Societies*. 2020. doi: 10.1177/0888325420946831.
- [13] Klaskova M., Cisar O. Agents of europeanization: Think tanks discussing the refugee crisis in the Czech Republic. *East European Politics and Societies*. 2020. doi: 10.1177/0888325420941092.

- [14] Pan J. Fundamental logical system of think tank research. *DIIS theory and methodology in think tanks*. Singapore: Springer, 2021. P. 3–20.
- [15] Zhang Z., Zhang Y., Liu M. The approaches from university think tank to public think tank. *Economics, Business and Management*. 2018. doi: 10.12783/dtem/eced2018/24003.
- [16] Aedo A. Cultures of expertise and technologies of government: The emergence of think tanks in Chile. *Critique of Anthropology*. 2016. Vol. 36, No. 2. P. 145–167.
- [17] Holzhaacker H., Umar K. Thinking through crisis – the role of think tanks. *Bulletin of Turan University*. 2021. No. 1. P. 80–83.
- [18] Pelizzo R. Student feature – Advice on writing for a think tank. URL: <https://www.e-ir.info/2019/07/28/student-feature-advice-on-writing-for-a-think-tank/> (accessed date: 15.01.2021).
- [19] Coombes R. Think tanks should come out of the shadows. *BMJ*. 2019. No. 365. Article number l2212.
- [20] Lin X. Chinese educational policy research: The arduous formation of a research paradigm. *ECNU Review of Education*. 2019. Vol. 2, No. 4. P. 544–560.
- [21] Lupton R., Hayes D. Think tanks and the pedagogical dispositions and strategies of socially critical researchers: A case study of inequalities in schooling. *Policy Futures in Education*. 2018. Vol. 16, No. 2. P. 202–216.

References

- [1] Oskardottir, S. (2020). Think tanks in Iceland. *Scandinavian Political Studies*, 43(3), 207–222.
- Gacesa, R. (2020). Think tank. *Bankarstvo*, 49(2), 131–142.
- [2] Jezierska, K. (2020). Dangling in a vacuum: A presentation of Polish think tanks in political life. *East European Politics and Societies*. doi: 10.1177/0888325420941104.
- [3] Tarango, J., Delgado, R., & Machin-Mastromatteo, J. (2019). Latin American academic and research think tanks: Characterization of a model and its presence in the region. *Information Development*, 35(1), 165–170.
- [4] Williams, K. (2020). Strategic positioning: How policy research actors situate their intellectual labour to gain symbolic resources from multiple fields. *The Sociological Review*, 68(5), 1070–1091.
- [5] Keudel, O., Carbou, O. (2020). Think tanks in a limited access order: The case of Ukraine. *East European Politics and Societies*. doi: 10.1177/0888325420937810.
- [6] Zhang, D. (2021). The media and think tanks in China: The construction and propagation of a think tank. *Media Asia*, 48(2), 123–138.
- [7] Xuan, L. (2019). 7 Chinese think tanks rank in world top 100. *ChinaDaily*. Retrieved from <http://www.chinadaily.com.cn/a/201901/31/WS5c52cc9ea3106c65c34e79bb.html>.
- [8] Silva, M. (2019). *The European Union's revolving door problem in book lobbying in the European Union*. New York: Springer International Publishing.
- [9] Zhu, X. (2020). Think tanks in politically embedded knowledge regimes: Does the “revolving door” matter in China? *International Review of Administrative Sciences*, 86(2), 295–315.
- [10] Think tanks. (2021). Retrieved from <https://libguides.unm.edu/c.php?g=902783&p=6508435>.
- [11] Jezierska, K., & Giusti, S. (2020). Introduction: Travelling from West to East: Think tank model adaptation to Central and Eastern Europe: Think tanks in Central and Eastern Europe. *East European Politics and Societies*. doi: 10.1177/0888325420946831.
- [12] Klaskova, M., & Cisar, O. (2020). Agents of europeanization: Think tanks discussing the refugee crisis in the Czech Republic. *East European Politics and Societies*. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0888325420941092>.
- [13] Pan, J. (2021). Fundamental logical system of think tank research. In *DIIS theory and methodology in think tanks* (pp. 3–20). Singapore: Springer.
- [14] Zhang, Z., Zhang, Y., & Liu, M. (2018). The approaches from university think tank to public think tank. *Economics, Business and Management*. doi: 10.12783/dtem/eced2018/24003.
- [15] Aedo, A. (2016). Cultures of expertise and technologies of government: The emergence of think tanks in Chile. *Critique of Anthropology*, 36(2), 145–167.
- [16] Holzhaacker, H., & Umar, K. (2021). Thinking through crisis – the role of think tanks. *Bulletin of Turan University*, 1, 80–83.
- [17] Pelizzo, R. (2019). Student feature – Advice on writing for a think tank. *E-International Relations*. <https://www.e-ir.info/2019/07/28/student-feature-advice-on-writing-for-a-think-tank/>.
- [18] Coombes, R. (2019). Think tanks should come out of the shadows. *BMJ*, 365, article number l2212.
- [19] Lin, X. (2019). Chinese educational policy research: The arduous formation of a research paradigm. *ECNU Review of Education*, 2(4), 544–560.
- [20] Lupton, R., & Hayes, D. (2018). Think tanks and the pedagogical dispositions and strategies of socially critical researchers: A case study of inequalities in schooling. *Policy Futures in Education*, 16(2), 202–216.

Wei Lu

Shanxi University

030006, 92 Wucheng Road, Taiyuan, Shanxi, People's Republic of China

Comparative Analysis of the Establishment of Chinese and American Think Tanks

Abstract. The relevance of the study is due to the need for a comparative analysis of the establishment of think tanks in the United States and the People's Republic of China. In this regard, this article aims to identify the main factors influencing the quality of think tanks, disclosure of universal methods of modernization and quality control of think tanks around the world, description of the main aspects of establishing think tanks, predict and justify possible consequences of think tanks in the paradigm of different political regimes for local political systems, citizens of the country and the international community as a whole. The leading method in this study is systems analysis, which can be used to carry out a comparative analysis of the establishment of Chinese and American think tanks. Also in the process of writing this article were used such research methods as: the method of logical analysis, comparative method, methods of synthesis and deduction, the method of classification. The article presents the results of the analysis, reveals the main factors influencing the quality of think tanks, identifies universal methods of modernization and quality control of think tanks around the world, describes the main aspects of founding think tanks, predicted and justified the possible consequences of think tanks in the paradigm of different political regimes for local political systems, citizens of the country and the international community as a whole; the results are presented in the form of tables and figures. The materials of the article are of practical value for teachers and students of higher educational institutions in the field of sociology and analytics and politicians

Keywords: quality of political monitoring, political systems, modernization, international society, educational systems
